

EA/GL/2021/15

16. joulukuuta 2021

Ohjeet

yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta
vakavaraisuusvalvojien, rahanpesun ja
terrorismin rahoituksen estämistä
valvovien viranomaisten ja rahanpesun
selvittelykeskusten välillä direktiivin
2013/36/EU mukaisesti

1. Ohjeiden noudattaminen ja raportointivelvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan nojalla ¹. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä sovellettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä sekä siitä, miten unionin lainsäädäntöä on sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määritettyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esimerkiksi muuttamalla oikeudellista kehystään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 11.04.2022, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta mainittuun määräaikaan mennessä, EPV katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata suosituksia. Ilmoitukset lähetetään EPV:n verkkosivustolla olevalla lomakkeella, jonka viitteeksi merkitään ”EBA/GL/2021/15”. Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös ohjeiden noudattamista koskevista muutoksista on ilmoitettava EPV:lle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

Sisältö

- 5. Näissä ohjeissa täsmennetään yhteistyön ja tietojenvaihdon tavat erityisesti rajat ylittävien konsernien osalta ja rahanpesun torjuntaa koskevien sääntöjen vakavien rikkomisten tunnistamiseksi direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Soveltamisala

- 6. Direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 36 alakohdassa ja direktiivin (EU) 2019/2034 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi sovellettava näitä ohjeita direktiivin 2013/36/EU 110 artiklassa tarkoitetulla yksittäisellä tasolla ja konsolidoidulla tasolla.
- 7. Viranomaisten, joille on annettu julkinen velvollisuus valvoa direktiivin (EU) 2015/849 2 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa lueteltuja ilmoitusvelvollisia kyseisen direktiivin noudattamisen osalta, olisi sovellettava näitä ohjeita sekä yksittäisellä tasolla että direktiivin (EU) 2015/849 48 artiklan 5 kohdassa säädetyllä konsernin tasolla².

Keitä ohjeet koskevat

- 8. Nämä ohjeet on osoitettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010³ 4 artiklan 2 kohdan i ja viii alakohdassa määriteltyille toimivaltaisille viranomaisille ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan iii alakohdassa määriteltyille toimivaltaisille viranomaisille siltä osin kuin nämä viranomaiset valvovat, että direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyt laitokset noudattavat direktiivin (EU) 2015/849 vaatimuksia, tai asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 1 a kohdassa määriteltyjä finanssialan toimijoita, jos nämä toimijat kuuluvat laitoksen vakavaraisuuden konsolidointiin, mukaan lukien unioniin sijoittautuneet sivuliikkeet riippumatta siitä, sijaitseeko niiden päätoimipaikka jäsenvaltiossa vai kolmannessa maassa, jäljempänä 'laitokset'.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

Määritelmät

9. Ellei toisin ilmoiteta, näihin ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin direktiivissä 2013/36/EU, asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ⁴ ja direktiivissä 2014/2015/EU käytetyillä ja määritellyillä termeillä. Lisäksi näissä ohjeissa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä valvova viranomainen	tarkoittaa asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista.
Vakavaraisuusvalvoja	tarkoittaa asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i tai viii alakohdassa määriteltyä toimivaltaista viranomaista.
Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontakollegio	tarkoittaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontakollegiota sellaisena kuin se on määritelty yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta luotto- ja rahoituslaitoksia valvovien toimivaltaisten viranomaisten välillä direktiivin (EU) 2015/849 soveltamiseksi annetuissa yhteisissä ohjeissa (JC 2019 81).
Vakavaraisuuden valvontakollegio	tarkoittaa direktiivin 2013/36/EU 51 tai 116 artiklassa tarkoitettua valvontaviranomaisten kollegiota.
Rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski	tarkoittaa ohjeiden EBA/GL/2021/02 määritelmän mukaista riskiä.

3. Täytäntöönpano

Voimaantulopäivä

10. Nämä ohjeet tulevat voimaan 1. kesäkuuta 2022.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1–337).

4. Yleiset säännökset

11. Direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 5 kohdan mukainen yhteistyö ja tietojenvaihto olisi järjestettävä tehokkaasti ja tuloksellisesti näiden ohjeiden säännösten mukaisesti sekä kansallisella että rajatylittävällä tasolla riippumatta kunkin jäsenvaltion erityisistä institutionaalisista järjestelyistä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien, vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun selvittelykeskusten tehtävien osalta. Tehokkuuden varmistamiseksi tällaisessa yhteistyössä ja tietojenvaihdossa olisi vältettävä toimien tarpeetonta päällekkäisyyttä.
12. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi vaihdettava keskenään ja rahanpesun selvittelykeskusten kanssa tietoja, jotka ne ovat keränneet tai luoneet tehtäviään hoitaessaan ja jotka ovat merkityksellisiä toisen viranomaisen tehtävien hoitamisen kannalta. Tietojenvaihtoa olisi toteutettava pyynnöstä ja omasta aloitteesta.
13. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi tehtävä keskenään mahdollisimman laajaa yhteistyötä ja vaihdettava tietoja ilman aiheetonta viivytystä edellyttäen, ettei tällainen yhteistyö ja tietojenvaihto haittaa direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 5 kohdan mukaista meneillään olevaa selvitystä, tutkintaa tai menettelyä.

5. Yhteistyön, tietojenvaihdon ja luottamuksellisuuden käsittelyn mekanismit

5.1 Yhteistyötä ja tietojenvaihtoa koskevat käytännön menettelyt

- 14. Näiden ohjeiden mukaista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa olisi tuettava tehokkailla ja vaikuttavilla yhteistyö- ja tietojenvaihtokeinoilla sekä kansallisella että rajatylittävällä tasolla. Tällaisilla keinoilla olisi varmistettava, että luottamuksellisia tietoja vaihdetaan turvallisten kanavien kautta.
- 15. Tiedot olisi toimitettava kirjallisesti niiden muodosta riippumatta, olivatpa ne paperilla, sähköisessä muodossa tai muussa muodossa. Tietojenvaihdossa ja yhteistyöpyynnöissä olisi ilmoitettava selkeästi asianomainen laitos tai sivuliike, mukaan lukien oikeushenkilötunnus (LEI)⁵, jos sellainen on saatavilla (sivuliikkeen osalta: emoyhtiön oikeushenkilötunnus).
- 16. Tarvittaessa, kuten kiireellisissä tapauksissa ja hätätapauksissa, tiedot olisi pyydettävä tai annettava omasta aloitteesta suullisesti, puhelimitse tai asianomaisten valvontaviranomaisten välisessä tapaamisessa. Tällaista suullista vaihtoa olisi tuettava kirjallisesti mahdollisimman pian sen jälkeen.
- 17. Jos vakavaraisuuden ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvoja on sama viranomainen tai jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvoja ja rahanpesun selvittelykeskus ovat sama viranomainen, voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön muita kuin tässä jaksossa yksilöityjä prosesseja, joilla varmistetaan vähintään samantasoinen yhteistyö ja tietojenvaihto kuin tässä jaksossa.

Vaihdettavien tietojen merkityksellisyyskriteerit

- 18. Vakavaraisuusvalvojien olisi pidettävä tietoja merkityksellisinä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseen liittyvien valvontatehtävien suorittamisen kannalta ainakin tilanteissa, joissa tiedot
 - a) antavat vakavaraisuusvalvojalle perustellun syyn epäillä, että laitokseen liittyy rahanpesua tai terrorismin rahoitusta tai niiden yritystä tai että sellaisen toiminnan riski on erityisen suuri;

⁵ LEI tarkoittaa oikeushenkilölle annettua ISO 17442 -standardiin perustuvaa yksilöllistä aakkosnumeerista viitekoodia.

- b) osoittavat, että laitoksen liiketoiminta tai liiketoimintamalli tai sen muutokset viittaavat siihen, että laitokseen saattaa kohdistua erityisen suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski;
 - c) liittyvät laitoksen vakavaraisuusvaatimusten noudattamisessa ilmenneisiin puutteisiin, joilla voi olla kielteinen vaikutus rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevaan hallintotapaan sekä sisäisiin järjestelmiin ja valvontakehykseen; tai
 - d) liittyvät kysymykseen siitä, täyttääkö laitos direktiivissä (EU) 2015/849 asetetut vaatimukset.
19. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi pidettävä tietoja merkityksellisinä vakavaraisuuden valvontatehtävien suorittamisen kannalta ainakin silloin, kun tiedoilla voi olla vaikutusta laitoksen liiketoimintamalliin, sisäisiin hallintojärjestelyihin, riskienhallintakehykseen, operatiiviseen riskiin, likviditeetin riittävyyteen, laitoksen laajuisiin järjestelmiin ja valvontaan, jos tiedot koskevat sitä, noudattaako laitos direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetyt vakavaraisuusvaatimuksia, tai jos ne voivat vaikuttaa laitoksen taloudelliseen vakauteen tai elinkelpoisuuteen.
20. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi katsottava, että tiedot ovat merkityksellisiä rahanpesun selvittelykeskuksen tehtävien suorittamisen kannalta, jos nämä tiedot voivat viitata mahdolliseen rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen ja kun ne voivat auttaa tunnistamaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, suuntauksia, malleja tai typologioita.
21. Vakavaraisuusvalvojien olisi toimitettava asiaankuuluvat tiedot seuraaville tahoille:
- a) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojille, jotka vastaavat laitoksen valvonnasta jäsenvaltiossa, johon laitos on sijoittautunut tai johon sen on tarkoitus sijoittautua, ja
 - b) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojille siinä jäsenvaltiossa, johon emoyrityksenä toimiva yritys on sijoittautunut, jos laitos kuuluu rajatylittävään konserniin, tai jos kyseessä on yksittäinen laitos, jolla on sivuliikkeitä muissa jäsenvaltioissa, siinä jäsenvaltiossa, jossa laitoksen päätoimipaikka sijaitsee, tai johtavalle valvontaviranomaiselle, jos on perustettu rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen kollegio.
22. Vakavaraisuusvalvojien olisi ilmoitettava kullekin tietojä vastaanottavalle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle muista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojista, joille ne toimittavat tai ovat toimittaneet tietoja, mikäli tämä on aiheellista.
23. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi toimitettava asiaankuuluvat tiedot seuraaville tahoille:

- a) vakavaraisuusvalvojen, jotka vastaavat laitoksen valvonnasta siinä jäsenvaltiossa, johon laitos on sijoittautunut tai johon sen on tarkoitus sijoittautua, ja
 - b) konsolidointiryhmän valvojalle, jos laitos kuuluu rajatylittävään konserniin, tai jos kyseessä on yksi laitos, jolla on sivuliikkeitä muissa jäsenvaltioissa, päätoimipaikan vakavaraisuusvalvojalle.
24. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi ilmoitettava kullekin tietoja vastaanottavalle vakavaraisuusvalvojalle muista vakavaraisuusvalvoista, joille ne toimittavat tai ovat toimittaneet tietoja, mikäli tämä on aiheellista.

Yhteistyö- ja tietopyynnöt

25. Vakavaraisuusvalvojien sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi esitettävä kirjallinen tieto- tai yhteistyöpyyntö, jossa on mainittava vähintään seuraavat seikat:
- a. pyydettyjen tietojen tai yhteistyön tyyppi;
 - b. tarkoitus, johon tietoja tai yhteistyötä pyydetään, mainiten myös säännökset, joissa määritellään ne valvontatehtävät, joiden osalta pyydettyjen tietojen katsotaan olevan merkityksellisiä; ja
 - c. tiettyyn määräaikaan sidottujen pyyntöjen osalta päivämäärä, johon mennessä vastausta odotetaan, mukaan lukien pyynnön liittyminen asiaan ja mahdollinen kiireellisyysperuste.
26. Jos pyynnön vastaanottava viranomainen ei pysty toimittamaan pyydettyjä tietoja tai tekemään yhteistyötä pyynnön esittäneen viranomaisen asettamaan määräaikaan mennessä, olisi sovittava vaihtoehtoisesta ajankohdasta. Jos pyynnön vastaanottava viranomainen voi antaa osittaisen vastauksen pyynnön esittävän viranomaisen ilmoittamassa määräajassa, pyynnön vastaanottavan viranomaisen olisi toimitettava kaikki tiedot, jotka se voi toimittaa, ja sovittava jostain muusta ajankohdasta, jolloin mahdolliset puuttuvat tiedot voidaan toimittaa.
27. Jos yhteistyö- tai tietopyyntöä tai osaa siitä ei voida toteuttaa, pyynnön vastaanottavan viranomaisen olisi annettava yksityiskohtainen kirjallinen selvitys syistä, joiden vuoksi pyyntöä ei voida toteuttaa.
28. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi mahdollisuuksien mukaan pyydettävä tarvittavat tiedot viranomaiselta, joka on alun perin kerännyt tai tuottanut tiedot, jos kyseinen viranomainen on tiedossa.

Tietojen antaminen oma-aloitteisesti

29. Toisen viranomaisen kannalta merkityksellisiksi katsotut tiedot olisi toimitettava omasta aloitteesta ja ilman aiheetonta viivytystä, paitsi jos tietojen omistajalle on selvää, että mahdollinen vastaanottava viranomainen on jo saanut kyseiset tiedot.

Vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen välinen yhteistyö

- 30. Vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen olisi sovittava säännöllisestä tietojenvaihdosta silloin kun se katsotaan aiheelliseksi laitoksen tai rajojen yli toimivien konsernien tai sellaisten laitosten valvontaa varten, joilla on sivuliikkeitä muilla lainkäyttöalueilla. Jos vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen kesken on sovittu säännöllisen tietojenvaihdon perustamisesta, niiden olisi jaettava toisilleen säännöllisin väliajoin tietoja, joiden katsotaan olevan merkityksellisiä toisen valvojan tehtävien suorittamisen kannalta.
- 31. Vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen olisi ilmoitettava toisilleen nimetyt yhteyspisteet asiaankuuluvien tietojen toimittamisen helpottamiseksi ja harkittava asiointipostilaatikon käyttöönottoa.
- 32. Jos käytössä on yhteistyö- ja tietojenvaihtojärjestelyjä, asianomaisten vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen olisi päätettävä, ovatko nykyiset tietojenvaihtojärjestelyt riittäviä näissä ohjeissa vahvistettujen säännösten noudattamiseksi vai onko viranomaisten päivitettävä näitä järjestelyjä tai muulla tavoin täydennettävä niitä vaihtoehtoisilla järjestelyillä, kun otetaan huomioon näissä ohjeissa vahvistetut yhteistyötä ja tietojenvaihtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
- 33. Jos yhteistyötä ja tietojenvaihtoa harjoitetaan jo vakavaraisuuden valvontakollegioissa ja/tai rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontakollegioissa, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen ja vakavaraisuusvalvojen olisi käytettävä kollegiokehystä näissä ohjeissa esitetyssä yhteistyössä ja tietojenvaihdossa, jos se katsotaan yhteistyön luonteen ja vaihdettavien tietojen tyyppin kannalta tarkoituksenmukaiseksi.

Vakavaraisuusvalvojen ja rahanpesun selvittelykeskuksen välinen yhteistyö

- 34. Vakavaraisuusvalvojen olisi jaettava rahanpesun selvittelykeskukselle valvontatoimintansa yhteydessä kerätyt ja tuotetut tiedot, jotka ovat 20 kohdan mukaisesti merkityksellisiä rahanpesun selvittelykeskuksen tehtävien kannalta.
- 35. Vakavaraisuusvalvojen olisi tarvittaessa pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta näiden ohjeiden mukaisia tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden valvontatehtävien hoitamisen kannalta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen ja rahanpesun selvittelykeskuksen välinen yhteistyö

- 36. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojen olisi jaettava rahanpesun selvittelykeskukselle valvontatehtäviensä suorittamisen yhteydessä kerättyjä tai tuotettuja tietoja, jotka ovat 20 kohdan mukaisesti merkityksellisiä rahanpesun selvittelykeskuksen tehtävien kannalta.

37. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi tarvittaessa pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta näiden ohjeiden mukaisia tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden valvontatehtävien suorittamisen kannalta.

5.2 Salassapitorajoitukset ja tietojen sallitut käyttötarkoitukset

38. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi varmistettava, että ne vaihtavat luottamuksellisia tietoja keskenään ja rahanpesun selvittelykeskuksen kanssa turvallisten kanavien kautta.
39. Kaikki direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun yhteistyön ja tietojenvaihdon myötä saadut tiedot olisi pidettävä luottamuksellisina sovellettavien lakien edellyttämällä tavalla ja niitä olisi käytettävä tai luovutettava ainoastaan sovellettavan lainsäädännön sallimissa rajoissa. Ennakollista suostumusta on noudatettava, jos se on tarpeen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.
40. Näissä ohjeissa esitetyssä yhteistyössä ja tietojenvaihdossa on noudatettava sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä.⁶

⁶ Kansallisten viranomaisten osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta, sekä tämän asetuksen kansalliset täytäntöönpanolait, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta.

6. Yhteistyö ja tietojenvaihto toimilupamenettelyjen, määräosuuksien ehdotettujen hankintojen, soveltuvuuden arviointien ja toimiluvan peruuttamisen yhteydessä

6.1 Laitosten toimilupahakemukset

Vakavaraisuusvalvojat

41. Arvioidessaan toimilupahakemusta direktiivin 2013/36/EU ⁷ 10–14 artiklan nojalla vakavaraisuusvalvojien olisi tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja asianomaisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kanssa, jotta nämä voivat tehdä arvionsa yhteisestä arviointimenetelmästä toimilupien myöntämisestä koskevien EPV:n ohjeiden⁸ mukaisesti, erityisesti ehdotettuun toimilupahakemukseen liittyvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien arvioinnin osalta.
42. Vakavaraisuusvalvojan olisi toimitettava rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle kaikki hakemukseen liitetyt tai siihen liittyvät tiedot, joilla on merkitystä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle, jotta tämä voi esittää näkemyksensä toimilupahakemuksesta. Tietoja olisi vaihdettava myös silloin, kun hakemuksen uudelleentarkastelun aikana ilmenee muita rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kannalta merkityksellisiä tietoja.
43. Lisäksi tilanteissa, joissa osakkeenomistajiin, johdon jäseniin tai keskeisistä toiminnoista vastaaviin henkilöihin liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on erityisen suuri, vakavaraisuusvalvojan olisi tarvittaessa myös pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta tietoja, joita se tarvitsee 6.2 ja 6.3 jaksossa kuvatun arvionsa tueksi.
44. Vakavaraisuusvalvojien olisi myös tarvittaessa pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta tietoja arvionsa tueksi, jos uuden laitoksen toimilupaan liittyvän pääomavaatimuksen täyttämiseen käytettäviin varoihin liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on erityisen suuri. Tämä on erityisen tärkeää tapauksissa, joissa käytettävissä olevat tiedot

⁷ Direktiivin 2013/36/EU 8 artiklan 5 kohdan mukaisesta yhteisestä arviointimenetelmästä luottolaitoksen toimiluvan myöntämiseksi annettujen EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2021/12) mukaisesti.

Ks. myös luottolaitosten toimilupia koskevat tekniset sääntelystandardit ja tekniset täytäntöönpanostandardit (lopullinen luonnos) (EBA-RTS-2017–08 ja EBA-ITS-2017–15) luottolaitosten toimilupia varten toimitettavista tiedoista.

⁸ EPV:n ohjeet yhteisestä arviointimenettelystä luottolaitosta koskevan toimiluvan myöntämiseksi direktiivin 2013/36/EU 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti (EBA/GL/2021/12).

herättävät epäilyjä siitä, ovatko pääomavaatimuksen täyttämiseen luvan myöntämisen yhteydessä käytetyt varat peräisin laillisesta lähteestä, sekä siitä, missä määrin varat mahdollisesti liittyvät rikolliseen toimintaan tai ovat peräisin siitä.

45. Jos vakavaraisuusvalvoja päättää olla myöntämättä laitokselle toimilupaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien vuoksi, vakavaraisuusvalvojan olisi jaettava kyseinen päätös tai päätöksen osat sen jäsenvaltion rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle, johon laitos on ehdotettu perustettavaksi, sekä kyseisen jäsenvaltion rahanpesun selvittelykeskukselle.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

46. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi vakavaraisuusvalvojen pyynnöstä jaettava kaikki käytettävissään olevat asiaankuuluvat tiedot ja esitettävä arvionsa soveltamisesta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen näkökulmasta. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi tarvittaessa pyydettävä tietoja myös muilta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojilta ja rahanpesun selvittelykeskukselta osana hakemuksen arviointia, paitsi jos tällaiset tiedot ovat jo vakavaraisuusvalvojan saatavilla tai jos vakavaraisuusvalvoja on pyytänyt niitä rahanpesun selvittelykeskukselta.
47. Laitoksen toimilupahakemuksen yhteydessä pyydetyt tiedot olisi toimitettava ilman aiheetonta viivytystä, kun otetaan huomioon, että vakavaraisuusvalvojalle on asetettu lyhyt lakisääteinen määräaika tällaisen hakemuksen arvioimiselle.

6.2 Määräosuuksien ehdotettujen hankintojen tai lisäysten arviointi

Vakavaraisuusvalvojat

48. Arvioidessaan ehdotettua määräosuuksien hankintaa tai lisäämistä direktiivin 2013/36/EU 22 ja 23 artiklan mukaisesti vakavaraisuusvalvojen olisi tarvittaessa tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja asiaankuuluvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien kanssa arviointiaan varten erityisesti arvioitaessa perusteltuja syitä epäillä hankkijaehdokkaaseen liittyvää tai ehdotetusta määräosuuksien hankinnasta tai lisäämisestä aiheutuvaa rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riskiä⁹. Vakavaraisuusvalvojen olisi tarvittaessa pyydettävä tietoja asianomaiselta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalta direktiivin 2013/36/EU 23 artiklan 1 kohdan e alakohdassa vahvistetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan kriteerin arvioimiseksi

⁹ ESMAn ja EPV:n johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisesti antamien yhteisten ohjeiden (EBA/GL/2021/06) sekä määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen pankki-, vakuutus- ja arvopaperialalla sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevien yhteisten ohjeiden (JC/GL/2016/01) mukaisesti.

määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevien yhteisten ohjeiden¹⁰ 14 kohdan mukaisesti.

49. Lisäksi tilanteissa, joissa laitokseen tai hakijaan liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on erityisen suuri, vakavaraisuusvalvojan olisi tarvittaessa myös pyydettävä rahanpesun selvittelykeskuksilta tietoja, joiden perusteella ne voivat arvioida ehdotettua määräosuuksien hankintaa tai lisäämistä koskevaa hakemusta. Tämä on erityisen tärkeää tapauksissa, joissa on perusteltu syy epäillä, että syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että niiden riski on erityisen suuri laitoksen tai hakijan osalta, ja erityisesti tilanteissa, joissa käytettävissä olevat tiedot antavat aiheutta epäillä varojen alkuperän laillisuutta.
50. Pyyntöä esittävän vakavaraisuusvalvojan olisi tietoja pyytäessään toimitettava kaikki asiaankuuluvat tiedot, jotka on toimitettu ilmoituksen mukana tai liittyvät siihen direktiivin 2013/36/EU 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Pyyntöissä oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt olisi yksilöitävä selkeästi, jotta voidaan varmistaa, että annetaan oikeaa henkilöä koskevat tiedot.
51. Jos vakavaraisuusvalvoja päättää vastustaa ehdotettua hankintaa direktiivin 2013/36/EU 23 artiklan 1 kohdan e alakohdassa vahvistetun rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan kriteerin arvioinnin tulosten perusteella, vakavaraisuusvalvojan olisi jaettava päätös tai päätöksen osat asiaankuuluvalla rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle ja rahanpesun selvittelykeskukselle.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

52. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi vakavaraisuusvalvojien pyynnöstä tehtävä yhteistyötä ja annettava hakijalle arvio rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen näkökulmasta, jotta voidaan arvioida ehdotettua määräosuuksien hankintaa tai lisäämistä. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi tarvittaessa myös pyydettävä tietoja rahanpesun selvittelykeskukselta osana arviointiaan, paitsi jos tällaiset tiedot ovat jo vakavaraisuusvalvojan saatavilla tai jos vakavaraisuusvalvoja on pyytänyt niitä rahanpesun selvittelykeskukselta.
53. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi omasta aloitteestaan jaettava vakavaraisuusvalvojien kanssa tiedot, jotka katsotaan merkityksellisiksi arvioitaessa ehdotettuja määräosuuksien hankintoja tai lisäämisiä, jos ne ovat tietoisia laitosten, niiden osakkeenomistajien tai johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyvistä uusista seikoista.

¹⁰ Määräosuuksien hankintaan ja lisäämiseen pankki-, vakuutus- ja arvopaperialalla sovellettavaa toiminnan vakauden arviointia koskevat yhteiset ohjeet (JC/GL/2016/01).

54. Ehdotettujen määräosuuksien hankintojen tai lisäysten yhteydessä pyydetyt tiedot olisi toimitettava ilman aiheetonta viivytystä, kun otetaan huomioon vakavaraisuusvalvojan suorittamalle tällaisen soveltamisen arvioinnille asetettu lyhyt lakisääteinen määräaika.

6.3 Johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden soveltuvuuden arviointi

Vakavaraisuusvalvojat

55. Arvioidessaan tai uudelleenarvioidessaan johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden soveltuvuutta vakavaraisuusvalvojien olisi tarvittaessa tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja asiaankuuluvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien kanssa arviointia varten, erityisesti sen arvioimiseksi, onko perusteltua syytä epäillä, että syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että kyseiseen laitokseen liittyy erityisen suuri niitä kokeva riski. Vakavaraisuusvalvojien olisi, jos se katsotaan tarpeelliseksi, pyydettävä asianomaisilta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojilta tietoja arviointia varten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaista ESMAn ja EPV:n johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia koskevien yhteisten ohjeiden mukaisesti¹¹.
56. Jos vakavaraisuusvalvoja päättää, että johdon jäsen ja keskeisistä toiminnoista vastaava henkilö ei ole sopiva rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien tai tapahtumien kannalta merkityksellisten tosiseikkojen perusteella, vakavaraisuusvalvojan olisi jaettava havaintonsa ja päätöksensä asianomaiselle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle ja rahanpesun selvittelykeskukselle.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

57. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi vakavaraisuusvalvojan pyynnöstä jaettava kaikki käytettävissään olevat merkitykselliset tiedot johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden soveltuvuuden arviointia ja uudelleenarviointia varten. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi tarvittaessa myös pyydettävä tietoja rahanpesun selvittelykeskukselta osana tätä, paitsi jos tällaiset tiedot ovat jo vakavaraisuusvalvojan saatavilla tai jos vakavaraisuusvalvoja on pyytänyt niitä rahanpesun selvittelykeskukselta.
58. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi omasta aloitteestaan jaettava vakavaraisuusvalvojien kanssa tietoja, joita pidetään merkityksellisinä johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden soveltuvuuden arvioinnin tai uudelleenarvioinnin kannalta, jos ilmenee uusia tai aiemmin tuntemattomia rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen liittyviä seikkoja.

¹¹ ESMAn ja EPV:n yhteiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisesti (EBA/GL/2021/06).

59. Soveltuvuusarviointien yhteydessä pyydetty tiedot olisi toimitettava ilman aiheetonta viivytystä, kun otetaan huomioon vakavaraisuusvalvojan tekemien arviointien lyhyt lakisääteinen määräaika.

6.4 Laitosten toimiluvan peruuttaminen

60. Jos vakavaraisuusvalvoja päättää direktiivin 2013/36/EU 18 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti aloittaa menettelyn laitokselle myönnetyn toimiluvan peruuttamiseksi sellaisten syiden perusteella, jotka liittyvät yksinomaan tai muun muassa laitoksen vastuuseen sovellettavien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevien lakien vakavista rikkomisista, vakavaraisuusvalvojan olisi ilmoitettava asiasta asianomaiselle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle.
61. Jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat havaitsevat laitokseen liittyviä sovellettavan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan lainsäädännön vakavia rikkomisia, niiden olisi ilmoitettava vakavaraisuusvalvojalle ilman aiheetonta viivytystä näistä vakavista rikkomisista ja tekemästään päätöksestä sekä mahdollisista muista pohdinnoista, myös siitä, katsovatko ne, että laitos on haluton tai kykenemätön korjaamaan näitä rikkomuksia, ja missä määrin puutteisiin tai rikkomuksiin voidaan puuttua rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan käytettävissä olevilla toimenpiteillä.
62. Ilmoittaessaan vakavasta rikkomisesta vakavaraisuusvalvojalle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi toimitettava vakavaraisuusvalvojalle kaikki merkitykselliset tiedot ja yksityiskohdat havaitusta vakavasta rikkomisesta tai rikkomisista, jotta vakavaraisuusvalvoja voi asianmukaisesti arvioida saadut tiedot ja tehdä oman arvionsa siitä, onko toimiluvan peruuttaminen aiheellista.
63. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi vähintään annettava yksityiskohtaiset tiedot, joissa selitetään, miksi rikkominen on vakava, mukaan lukien rikkomisen tyyppi, rikkomisen kesto, tieto siitä, johtuuko rikkominen järjestelmällisestä ongelmasta laitoksessa, rikkomisen vaikutus laitokseen ja niiden markkinoiden eheyteen, joilla se toimii, onko laitos suunnitellut tai toteuttanut mahdollisen korjaustoimen rikkomisen korjaamiseksi, sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan mahdollisesti suunnittelemat tai määräämät valvontatoimenpiteet ja seuraamukset.
64. Kun vakavasta rikkomisesta on ilmoitettu edellä olevan 61 kohdan mukaisesti, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi tehtävä tarvittaessa täysimittaista yhteistyötä vakavaraisuusvalvojan kanssa ja annettava tarvittaessa lisäselvityksiä tai -tietoja.
65. Jos vakavaraisuusvalvoja päättää direktiivin 2013/36/EU 18 artiklan mukaisten valtuuksiensa mukaisesti peruuttaa laitokselle myönnetyn toimiluvan sovellettavien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevien lakien vakavien rikkomisten perusteella, vakavaraisuusvalvojan olisi ilmoitettava asiasta asianomaiselle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle ja rahanpesun selvittelykeskukselle.

7. Yhteistyö ja tietojenvaihto jatkuvassa valvonnassa

7.1 Sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämistä koskevien ilmoitusten arviointi

Vakavaraisuusvalvojat

- 66. Vastaanottavan jäsenvaltion vakavaraisuusvalvojan, joka saa laitoksen kotijäsenvaltion vakavaraisuusvalvojalta ilmoituksen sijoittautumisoikeuden käyttämisestä sen alueella, olisi ilmoitettava jäsenvaltionsa asianomaiselle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle tällaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.
- 67. Vakavaraisuusvalvojan olisi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan pyynnöstä jaettava tietoja laitoksen palvelujen tarjoamisen vapauden tosiasiallisesta käytöstä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kanssa.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

- 68. Saatuaan vakavaraisuusvalvojalta tiedot sijoittautumisoikeuden tai palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisestä lainkäyttöalueellaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja sen jäsenvaltion rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kanssa, johon laitoksen päätoimipaikka on sijoittautunut, erityisesti suorittaessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarviointia.
- 69. Tilanteissa, joissa laitokseen kohdistuu merkittävä tai erityisen suuri rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi harkittava asiaankuuluvien tietojen hankkimista rahanpesun selvittelykeskukselta.

7.2 Sulautumien arviointi

Vakavaraisuusvalvojat

- 70. Kun vakavaraisuusvalvoja arvioi laitosten sulautumishakemuksia, sen olisi vaihdettava sulautumishakemukseen liittyviä asiaankuuluvia tietoja sulautuvien laitosten ja sulautumisella luodun uuden laitoksen asianomaisten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien kanssa. Tämän vuorovaikutuksen laajuus määräytyy tuloksena olevan konsolidointimuodon taloudellisen ja oikeudellisen rakenteen mukaan, kuten jäljempänä selitetään.
 - 71. Kun kyseessä on absorptiosulautuminen, sulautumishakemuksen arvioinnista vastaavan vakavaraisuusvalvojan olisi meneteltävä seuraavasti:
-

- a. Jos sulautuminen johtaa ehdotettuun määräosuuksien hankintaan tai lisäämiseen, vakavaraisuusvalvojan olisi vaihdettava arvioinnin kannalta merkityksellisiä tietoja asianomaisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan ja tarvittaessa rahanpesun selvittelykeskuksen kanssa 6.2 jakson mukaisesti; ja
 - b. Jos hankitun laitoksen yhdistäminen vaikuttaa hankkijan toimiluvan laajuuteen, vakavaraisuusvalvojan olisi vaihdettava asiaankuuluvan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kanssa asiaankuuluvat tiedot hankkijan toimiluvan laajentamista koskevan hakemuksen arvioimiseksi 6.1 jakson mukaisesti.
72. Kun sulautuminen tapahtuu perustamalla uusi laitos, uuden laitoksen toimilupahakemuksen arvioinnista vastaavan vakavaraisuusvalvojan olisi vaihdettava tietoja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen asianomaisen valvojan kanssa 6.1 jakson mukaisesti.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

73. Jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat saavat vakavaraisuusvalvojilta ilmoituksen sulautumisesta, niiden olisi toimitettava asianomaiselle vakavaraisuusvalvojalle kaikki asiaankuuluvat tiedot sulautumiseen osallistuvista laitoksista, erityisesti jos vakavaraisuusvalvoja vaihtuu sulautumisen seurauksena. Tällaisen ilmoituksen saatuaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi erityisesti ilmoitettava vakavaraisuusvalvojalle sovellettavien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevien lakien vakavista rikkomisista tai olennaisista puutteista sulautuvien laitosten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontakehyksessä tai siitä, ovatko ne toteuttaneet valvontatoimenpiteitä tai määränneet seuraamuksia sulautuville laitoksille.

7.3 Ulkoistamisjärjestelyjen arviointi

Vakavaraisuusvalvojat

74. EPV:n ulkoistamisjärjestelyjä koskevissa ohjeissa ¹² määritellyn laitosten ulkoistamisjärjestelyjen seurannasta vastaavan vakavaraisuusvalvojan olisi vaihdettava asiaankuuluvia ulkoistamisjärjestelyjä koskevia tietoja asianomaisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan kanssa. Tällaisen vaihdon olisi tapahduttava erityisesti tapauksissa, joissa vakavaraisuusvalvojalla on perusteltu syy epäillä, että ulkoistamisjärjestelyt voisivat vaikuttaa laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin tai sen direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin (EU) 2015/849 mukaisten velvoitteiden jatkuvaan noudattamiseen, myös silloin, kun
- a. ulkoistettua toimintoa koskevista asianmukaisista valvonta- ja hallintojärjestelyistä ja laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeihin kohdistuvista vaikutuksista, asiakastietojen saatavuudesta, tallenteiden luotettavuudesta tai tehtävien

¹² Euroopan pankkiviranomaisen ulkoistamista koskevat ohjeet EBA/GL/2019/02.

jakautumisesta laitoksen ja palveluntarjoajan välillä voi olla huolta erityisesti silloin, kun palveluntarjoaja ei ole direktiivin (EU) 2015/849 mukainen ilmoitusvelvollinen;

- b. laitos ulkoistaa EPV:n ulkoistamista koskevien ohjeiden 4 jaksossa tarkoitettuja kriittisiä tai tärkeitä toimintoja, jotka voivat vaikuttaa laitoksen sisäisiin järjestelmiin ja valvontakehykseen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien osalta, tai jos palveluntarjoajan (tai edelleenulkoistamisen tapauksessa sen palveluntarjoajan) laiminlyödessä palvelujen jakelun tämä voi johtaa siihen, että laitos ei noudata rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevia velvoitteitaan.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

75. Jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat saavat vakavaraisuusvalvojalta tietoja ulkoistamisjärjestelystä, niiden olisi jaettava kaikki rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen näkökulmasta havaitut huolenaiheet vakavaraisuusvalvojien kanssa.

7.4 Valvonta paikan päällä ja muualla sekä riskinarvioinnit

Vakavaraisuusvalvojat ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

76. Tietoja, joita vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi jaettava keskenään paikan päällä ja muualla tapahtuvan valvonnan yhteydessä, voivat olla muun muassa seuraavat:

- a. asiaankuuluvat tiedot paikalla tehtyjen tarkastusten ja muualla tehtyjen tarkastusten tuloksista ja valvonnan aikana kerätyistä asiaankuuluvista asiakirjoista;
- b. laitoksilta tai kolmansilta osapuolilta, kuten konsulteilta ja ulkopuolisilta tilintarkastajilta, saatujen raporttien asiaankuuluvat osat;
- c. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontakollegiossa tai vakavaraisuuden valvontakollegiossa tarvittaessa jaetut asiaankuuluvat tiedot;
- d. asiaankuuluvat osat laitosten kanssa pidettyjen kokousten pöytäkirjoista ja kollegioiden kokouksista, jos sellaisia on saatavilla.

Vakavaraisuusvalvojat

77. Vakavaraisuusvalvojien olisi pyydettävä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojilta tietoja, jotka ovat merkityksellisiä vakavaraisuuden arviointiprosessin (SREP) kannalta SREP:n yhteisiä menettelyjä ja menetelmiä koskevien EPV:n ohjeiden¹³ mukaisesti, muun muassa seuraavat tiedot:

¹³ EPV:n ohjeet valvojan arviointiprosessin (SREP) tarkistetuista yhteisistä menettelyistä ja menetelmistä sekä valvonnallisista stressitesteistä (EBA/GL/2014/13).

- a. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarviointien asiaankuuluvat tulokset, mukaan lukien alakohtaiset ja yksittäiset riskinarvioinnit ja riskiluokitukset, erityisesti tapauksissa, joissa altistuminen merkittäville rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeille on erityisen suuri;
 - b. tiedot uusista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeistä, joille laitos voi altistua;
 - c. tiedot olennaisista puutteista¹⁴ valvottavan laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevassa hallintotavassa, järjestelmissä ja valvontakehyksessä;
 - d. tiedot valvotun laitoksen mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista, erityisesti sovellettavan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan lainsäädännön vakavasta rikkomisesta;
 - e. tiedot toimenpiteistä, jotka laitos on ottanut käyttöön rikkomusten ja olennaisten puutteiden lieventämiseksi;
 - f. tiedot valvontatoimenpiteistä tai -seuraamuksista, jotka ovat vireillä tai määrätään laitokselle 8 jakson mukaisesti.
78. Vakavaraisuusvalvojien olisi annettava tiedot, jotka ovat merkityksellisiä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien suorittaman rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarvioinnin kannalta, mukaan lukien muun muassa 81 kohdassa luetellut tiedot.
79. Vakavaraisuusvalvojien olisi jaettava rahanpesun selvittelykeskukselle tiedot, jotka ovat merkityksellisiä rahanpesun selvittelykeskuksen 20 kohdan mukaisten tehtävien kannalta, mukaan lukien sellaisten laitosten valvonta-arviointien asiaankuuluvat tulokset, joilla voi olla vaikutusta epäilyttäviä liiketoimia koskevaan raportointiin yleisesti.
80. Lisäksi tilanteissa, joissa laitokseen kohdistuu erityisen suuria rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, vakavaraisuusvalvojien olisi tarvittaessa pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden vakavaraisuuden arviointiprosessin (SREP) kannalta ja joihin voi sisältyä muun muassa liiketoimien ja liikesuhteiden typologioista ja riskianalyysistä saatuja tietoja, joilla voi olla merkitystä liiketoimintamallianalyysin kannalta.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

81. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi pyydettävä vakavaraisuusvalvojilta tietoja, jotka ovat merkityksellisiä valvottavien laitosten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarvioinnin yhteydessä, muun muassa seuraavat tiedot:

¹⁴ Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 9 a artiklan mukaisissa teknisissä sääntelystandardeissa määritellyt olennaiset puutteet.

- a. laitoksiin liittyvän rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ominaisriskin tai sektorikohtaisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot, erityisesti tiedot laitoksen tuotteista ja palveluista, asiakaskunnasta, maantieteellisestä sijainnista tai jakelukanavista;¹⁵
 - b. vakavaraisuuden arviointiprosessin (SREP)¹⁶ asiaankuuluvat tulokset, jos sellaisia on saatavilla, erityisesti liiketoimintamallin, sisäisen hallinnon ja koko laitoksen kattavan valvonnan, pääomariskien sekä likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien osalta;
 - c. valvottavassa laitoksessa havaitut merkitykselliset rikkomiset tai olennaiset puutteet, jotka voivat vaikuttaa laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiskehykseen;
 - d. tiedot valvontatoimenpiteistä tai -seuraamuksista, jotka ovat vireillä tai määrätään laitokselle 8 jakson mukaisesti;
 - e. sivuliikkeitä ja tytäryhtiöitä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen yritysten kartoituksen toteuttamiseksi yhteistyötä ja tietojenvaihtoa koskevien yhteisten suuntaviivojen mukaisesti direktiivin (EU) 2015/849¹⁷ soveltamiseksi.
82. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi toimitettava vakavaraisuusriskin arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot, muun muassa 77 kohdassa tarkoitetut tiedot.
83. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi tarvittaessa pyydettävä rahanpesun selvittelykeskukselta tietoja, jotka ovat merkityksellisiä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarvioinnin ja valvonnan kannalta ja joita voivat olla muun muassa seuraavat:
- a. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien typologiat, mukaan lukien maantieteelliset ja rajatylittävät riskit;
 - b. rahanpesun selvittelykeskuksen suorittaman rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskinarvioinnin asiaankuuluvat tulokset;
 - c. tiedot rahanpesun selvittelykeskuksen havaitsemista kehittymässä olevista riskeistä;
 - d. tiedot laitoksilta saatujen epäilyttäviä liiketoimia koskevien ilmoitusten määrästä ja laadusta kootusti, esimerkiksi toimialoittain ja yksittäisten laitosten osalta;

¹⁵ Riskiperusteista valvontaa koskevien tarkistettujen yhteisten suuntaviivojen (EPV/GL/2021/16) mukaisesti.

¹⁶ Valvojan arviointiprosessin (SREP) tarkistetuista yhteisistä menettelyistä ja menetelmistä sekä valvonnallisista stressitesteistä annettujen EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2014/13) mukaisesti.

¹⁷ Yhteiset ohjeet yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta luotto- ja rahoituslaitoksia valvovien toimivaltaisten viranomaisten välillä direktiivin (EU) 2015/849 soveltamiseksi (JC 2019 81).

- e. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisjärjestelmiin ja valvonnan puutteisiin liittyvät tiedot, jotka rahanpesun selvittelykeskus on mahdollisesti tunnistanut tai joita se on epäillyt, ja erityisesti tiedot rahanpesun selvittelykeskuksen esittämiin tietopyyntöihin vastaamisen oikea-aikaisuudesta sekä tällaisiin pyyntöihin vastattaessa toimitettujen tietojen ja asiakirjojen laadusta;
 - f. vahvistus siitä, onko jokin toinen laitos toimittanut laitoksen epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen tai onko kyseiseltä laitokselta tulevista varoista tehty säännöllisesti epäilyttäviä liiketoimia koskeva ilmoitus, ja kaikki tapaukseen liittyvät tiedot, jotka rahanpesun selvittelykeskus voi jakaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
84. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi jaettava rahanpesun selvittelykeskukselle tietoja, jotka ovat merkityksellisiä sen 20 kohdan mukaisten tehtävien kannalta ja joita voivat olla muun muassa seuraavat:
- a. tiedot valvotussa laitoksessa havaituista merkityksellisistä puutteista ja heikkouksista, mukaan lukien ne, jotka voivat vaikuttaa epäilyttäviä liiketoimia koskevaan raportointiin yleisesti;
 - b. tiedot epäilyistä tai tehdyistä rikkomisista, erityisesti valvotun laitoksen harjoittamasta sovellettavan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan lainsäädännön vakavasta rikkomisesta, erityisesti jos kyseisillä rikkomisilla on vaikutusta laitoksen kykyyn ilmoittaa epäilyttävistä liiketoimista tai rahanpesun ja terrorismin rahoituksen alakohtaisen tai soveltuviin tapauksissa laitospohtaisen riskinarvioinnin asiaankuuluviin tuloksiin;
 - c. kaikki rahanpesun ja terrorismin rahoituksen alan kehittymässä oleviin riskeihin liittyvät tiedot;
 - d. direktiivin (EU) 2015/849 61 artiklan 1 kohdan mukaisesti saaduista raporteista kerätyt asiaankuuluvat tiedot, jotka koskevat direktiivin (EU) 2015/849 kansallisten täytäntöönpanosäännösten mahdollista tai tosiasiallista rikkomista.

Direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 6 kohdan mukainen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien ja vakavaraisuusvalvojien yhteinen arviointi

85. Jos vakavaraisuusriskin arviointi antaa vakavaraisuusvalvojalle perustellut syyt epäillä, että laitoksen yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että laitokseen kohdistuu erityisen suuri rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski, vakavaraisuusvalvojan olisi välittömästi ilmoitettava havainnoistaan ja huolenaiheistaan kyseisen laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojalle direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

86. Jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvoja arvioi, että laitokseen voi kohdistua erityisen suuri rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski vakavaraisuusvalvojan antaman ilmoituksen perusteella edellä esitetyn mukaisesti, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi oltava yhteydessä vakavaraisuusvalvojaan yhteisen arvioinnin tekemiseksi, ja siitä olisi ilmoitettava välittömästi direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 6 kohdan mukaisesti vakavaraisuusvalvojan yhdellä ilmoituksella.
87. Direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 6 kohdassa edellytetyn yhteisen arvioinnin suorittamiseksi vakavaraisuusvalvojan ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojan olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä ja määritettävä kaikki tosiseikat ja syyt, joiden vuoksi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski saattaisi olla erityisen suuri. Molempien valvontaviranomaisten olisi vaihdettava kaikkia tietoja, jotka ovat merkityksellisiä yhteisen arvioinnin suorittamisen kannalta.
88. Yhteinen arviointi olisi esitettävä kirjallisesti, ja sen olisi sisällettävä vahvistetut tosiseikat ja perustelut. Asiakirjassa olisi oltava ainakin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskeva valvonta-arvio mahdollisesta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskistä, mukaan lukien mahdolliset toimenpiteet riskin lieventämiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen näkökulmasta, sekä analyysi tällaisen arvioinnin mahdollisista vakavaraisuusvaikutuksista ja mahdollisista vakavaraisuustoimenpiteistä riskin lieventämiseksi.

7.5 Koordinoidut valvontatoimet

Vakavaraisuusvalvojat ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

89. Vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi tarvittaessa harkittava yhteisen edun mukaisten alojen määrittämistä suunnitellessaan paikan päällä ja muualla toteutettavia valvontatoimiaan.
90. Jos yhteistä etua koskevia aloja tunnistetaan, vakavaraisuusvalvojien ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi harkittava sopivinta yhteistyömuotoa koordinoitujen valvontatoimien toteuttamiseksi toimivaltansa ja valvontavastuidensa mukaisesti, mukaan lukien muun muassa seuraavat:
- a. vastavuoroinen osallistuminen laitosten edustajien kanssa pidettäviin kokouksiin;
 - b. vastavuoroinen osallistuminen aihekohtaisiin tarkasteluihin; ja
 - c. vastavuoroinen osallistuminen paikalla tehtäviin tarkastuksiin tai muualla tehtäviin tarkistuksiin.

91. Jos perustetaan koordinoitua valvontatoimintaa, vakavaraisuusvalvojien sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi sovittava yhteistyön yksityiskohtaisista säännöistä, mukaan lukien vähintään seuraavat:
- a. kunkin valvontaviranomaisen toteuttamien toimien luonne ja tyyppi;
 - b. tehtävän työn ajoitus ja valvontaresurssien suunniteltu kohdentaminen;
 - c. yksityiskohtaiset säännöt tietojenvaihdosta, mukaan lukien koordinoitujen toimien aikana kerättyjen tietojen jakaminen, ja toiminnasta saadut tulokset;
 - d. koordinoitua toimintaa koskevien havaintojen ja mahdollisten rikkomisten käsittelyprosessi;
 - e. mahdolliset koordinoitavat jatkotoimet.

8. Valvontatoimenpiteitä ja seuraamuksia koskeva yhteistyö ja tietojenvaihto

Vakavaraisuusvalvojat ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojat

92. Vakavaraisuusvalvojien sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien olisi vaihdettava tietoja valvontatehtäviensä kannalta merkityksellisistä vireillä olevista tai määrättyistä valvontatoimenpiteistä tai seuraamuksista mahdollisimman varhaisessa täytäntöönpanoprosessin vaiheessa.
93. Vakavaraisuusvalvojien sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien välisessä valvontatoimenpiteitä tai seuraamuksia koskevassa viestinnässä olisi esitettävä yksityiskohtaisesti taustalla olevien puutteiden, olennaisten heikkouksien ja vakavien rikkomisten luonne ja laajuus. Jaettavien tietojen perusteella vakavaraisuusvalvojien olisi voitava tarkastella rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvojien havaitsemien olennaisten puutteiden ja vakavien rikkomisten mahdollisia vaikutuksia vakavaraisuuteen, ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä vastaavien valvojien olisi voitava tarkastella vakavaraisuusvalvojien havaitsemien puutteiden mahdollisia vaikutuksia laitoksen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisjärjestelmiin ja valvontakehykseen.